

LÅNG HET SOMMAR I EUROPA

Det politiska, liksom det ekonomiska systemet, baseras på förtroende. När detta blir en bristvara urholkas de mekanismer som stabiliserar våra samhällen och framtiden blir mer svårförutsägbar. Sommaren 2016 kan bli en avgörande period för sammanhållning och ekonomisk utveckling inom Europa många år framåt.

I juni folkomröstas Storbritannien om sitt EU-medlemskap och både ett ja och ett nej kan leda till betydande politiska störningar. Samma månad är det nyval i Spanien, där man efter det senaste valet 2015 inte har lyckats få ett underlag för att bilda en ny regering. Samtidigt fortsätter arbetet för ett självständigt Katalonien, som splittrar landet ytterligare. Flyktingströmmarna verkar fortsätta att öka och trappa upp motsättningarna mellan och inom EU-länderna liksom mellan EU och Turkiet. Grekland och Italien är hårt pressade av flyktingströmmarna och allt fler länder stänger sina gränser. Jag besökte nyligen Sverige och fick med blandade känslor uppleva dubbla passkontroller mellan flygplatsen i Köpenhamn och Malmö.

Utöver detta kan man förutse fortsatt politisk splittring i flera EU-länder genom växande extrempartier och allt svagare ställning för sittande regeringar, även i stora länder som Tyskland och Frankrike. I det senare, som är mitt eget nya hemland, kan högerextrema Front National bli det största partiet vid nästa års

presidentval, även om det är troligt att de franska väljarna liksom tidigare besinnar sig i andra valomgången. Ändå är det inte helt omöjligt att nästa franska president heter Marine LePen.

En färsk årlig mätning av franska folkets syn på sina politiker visar att nästan 90 procent av väljarna anser att dessa främst tillgodoser sina egna intressen och att det behövs en ny stark kraft, som kan återställa ordningen. Den nya rörelsen "Nuit debout" och kravallerna mot en ny arbetsmarknadslag bekräftar missnöjet.

Utvecklingen i Ungern, Polen, Österrike och flera andra länder tyder på att det inte handlar om enstaka företeelser, utan snarare om en politisk förtroendekris i breda befolkningslager. Många är oroliga för att Europa "importerar" konflikterna från Mellanöstern och att hårt pres-

sade regeringar inte ska klara av att hantera konsekvenserna.

I ett globalt perspektiv kan oron för utgången av det amerikanska presidentvalet underminera förtroendet för det politiska systemet och den amerikanska ekonomin. Samtidigt står Kina inför stora ekonomiska och politiska utmaningar liksom Ryssland och Brasilien. En ljuspunkt i Europa är Italien, där "Super Mario" genomfört snabba reformer av arbetsmarknad mm, men där det sköra och småskaliga banksystemet fortfarande kan välta skutan. Även i Frankrike finns det svagt positiva signaler det första kvartalet 2016 i form av en liten minskning av arbetslösheten och en något starkare ekonomisk tillväxt.

Även utan klimatförändringar, som för tillfället verkar ha skjutits på framtiden, kan vi vänta oss en lång het sommar. Kanske blir det inledningen till en period när det föds nya insikter och nya lösningar, när de gamla systemen inte längre fungerar.

Kontaktperson
Rolf Persson, Senior Advisor